

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра зоології

Затверджено
на засіданні кафедри зоології
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 8 від 10.02 2025 р.)

Завідувач кафедри

Йосиф ЦАРИК

Силабус з навчальної дисципліни
«Війна і тварини»
що викладається в межах ОПП «Середня освіта (Природничі науки)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі предметної спеціальності А4.15 «Середня освіта (Природничі науки)»

Львів 2025

Назва курсу	Війна і тварини
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра зоології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	А Освіта, А4.15 «Середня освіта (Природничі науки)»
Викладачі курсу	доц. кафедри зоології, к.б.н. Дикий Ігор Васильович
Контактна інформація викладачів	igor.dykyu@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю, вул. Грушевського 4, ауд. 314).
Сторінка курсу	
Інформація про курс	<p>Дисципліна «Війна і тварини» є вибірковою дисципліною зі спеціальності А4.15 «Середня освіта (Природничі науки)» для освітньої програми магістра, яка викладається в II семестрі (обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)).</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів, де розглядають різноманітний вплив війни на становище тварин і аналізують різні наслідки цього впливу.</p>
Коротка анотація курсу	Під час проходження курсу студенти мають змогу отримати необхідні знання для набуття компетентності з питань сучасного стану розуміння впливу війни на тварин, зануритися в історичні аспекти впливу воєн на тварин, зрозуміти наслідки руйнації оселищ тварин внаслідок бойових дій з метою застосування в подальшій професійній діяльності та у повсякденному житті.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Війна і тварини» є ознайомлення студентів з впливом воєнних дій та їх проявами на тварин і їхні оселища.
Література для вивчення дисципліни	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Російсько-українська війна: вплив на довкілля // Звіт проекту – Аналітичні станом на листопад 2023. – ТОВ «ТОП ЛІД». – 2023. – 40 с. 2. Загороднюк І.В., Вишневський Д.О. Втрати та зміни біорізноманіття в зонах тривалих бойових дій в Україні: теріологічна складова (2014-2022) // Вісник національної Академії наук України – 2022. – Т. 11. – С. 60-78. 3. Загороднюк І.В. Природнича термінологія в описах змін біоти в умовах війни та бойових дій // Світові виміри освітніх тенденцій. – 2023. – Вип. 16. – С. 30-41. 4. Загороднюк, І., Пархоменко, В. Результати моніторингового візиту Української Гельсінської спілки з прав людини «Захист навколишнього природного середовища під час збройного конфлікту» // На межі виживання: знищення довкілля під час збройного конфлікту на сході України / За ред. А. П. Буценка; Українська Гельсінська спілка з прав людини. — Київ : КИТ, 2017. — С. 46–68. 5. Lawrence M.J., Stemberger H.L.J., Zolderdo A.J., Struthers

	<p>D.P., Cooke S.J. The effects of modern war and military activities on biodiversity and the environment. Environmental Reviews. – 2015. – 23. – P. 443–460.</p> <p>6. Nocella II A.J., Salter C., Bentley J.K.C. (Eds). 2014. Animals and War: Confronting the Military-Animal Industrial Complex. Lexington Books, Lanham, MD, 1–182.</p> <p>7. https://mepr.gov.ua/dajdzhest-klyuchovyh-naslidkiv-rosijskoyi-agresiyi-dlya-ukrayinskogo-dovkillya/</p> <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Птахи України під охороною Бернської конвенції // Під загальною ред. Гавриця Г.Г. – Київ, 2003. – 87 с. 2. Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів. – Київ, 2001. – 51 с. 3. Червона книга України. Тваринний світ. – К.: "Українська енциклопедія ім. Бажана", 1994. – 464 с. 4. Mannion A.M. The environmental impact of war & terrorism // Geographical Paper. – 2003. – № 169. – 22 p. 5. Hemptinne J. Challenges Regarding the Protection of Animals During Warfare // Studies in Global Animal Law. – 2020. – Vol 290. – P. 173–183.
Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	120 год., з яких 10 год. лекцій, 10 год. практичних та 100 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • особливості впливу воєнних дій на тварин та їхні оселища; • специфіку використання різних видів тварин з військовою метою • наслідки белігеративного впливу на тварин <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснювати опис та аналіз основних впливів війни на тварин. • визначати специфіку впливів на тваринний світ внаслідок військових дій; • визначати та аналізувати різні прояви військових дій на тварин та середовище їхнього існування.
Ключові слова	Війна, воєнні дії, белігеративний вплив, руйнація оселищ, тварини.
Формат курсу	Заочний
Форма	Проведення лекцій та консультацій для кращого розуміння тем.
Теми	Наведено у табл. 1.
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці III семестру.
Пререквізити	Для ефективного вивчення курсу студенти потребують базових знань із загальної біології, зоології хребетних, екології, анатомії і фізіології тварин, а також дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату предмету.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентація (ілюстрація та демонстрація), розповідь, пояснення, дискусія.

Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, загальноживані комп'ютерні програми і операційні системи, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за написання контрольних замірів знань: контрольні заміри (модулі): 50% семестрової оцінки; модуль у вигляді тестування за один модуль максимум 15 балів, в сумі за два модулі максимум 30 балів; та за практичні (виконання 5 ти завдань) максимум 20 балів; максимальна кількість балів – 50; залікове завдання: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 у вигляді тестування 25 запитань максимум по 2 бали. Залік студент отримує на підставі результатів виконання ним контрольних замірів знань і підсумкового залікового завдання.
Питання до модульних контролів (замірів знань)	Модульні контролі містять питання таких тем: Історичний огляд наслідків впливу війни на тварин. Різні прояви белігеративного впливу на тварин (безпосередня загибель, експлуатація, розлякування, пожежі, замінування, перешкоди розмноженню, міграціям тощо). Руйнація та деградація середовища існування тварин внаслідок війни. Особливості наслідків воєнних дій для диких і свійських тварин. Становище морських ссавців, перелітних птахів і наземних мігруючих тварин на тлі війни.
Опитування	Інформацію щодо зворотного зв'язку з метою оцінювання якості курсу буде надано по його завершенні

Схема курсу «Війна і тварини»

Тиждень	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Додаткова література / ресурс для виконання завдань (за потреби)	Термін виконання
	Історичний огляд наслідків впливу війни на тварин	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, Самостійна робота – 20 год.		
	Різні прояви белігеративного впливу на тварин	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, Самостійна робота – 20 год.		
	Руйнація та деградація середовища існування тварин внаслідок війни.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, Самостійна робота – 20 год.		
	Особливості наслідків воєнних дій для диких і свійських тварин.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, Самостійна робота – 20 год.		
	Становище морських ссавців, перелітних птахів і наземних мігруючих тварин на тлі війни.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, Самостійна робота – 20 год.		

Автор

Ігор ДИКИЙ

"Погоджено"

Голова методичної ради
біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО

" 10 " лютого 2025 р.

Гарант ОПШ «Середня освіта (Природничі науки)»

Тетяна КОРОЛЬ

"10" 02. 2025 р.